

—management by instruction; —management by objectives; — management by values

Рис. 1. Зацікавленість проблематико ціннісного управління в порівнянні з інструктивним менеджментом та програмно-цільовим управлінням

Джерело: Діаграма побудована з використанням сервісу Google Trends

Управлінська практика свідчить, що створення системи комунікацій в організації, яка б відповідала вимогам ефективності – це одна з найскладніших проблем. Уміння досягати результатів є важливими для забезпечення організаційного розвитку, налагодження комунікаційного процесу, побудови робочих стосунків у колективі. Ефективність комунікацій в менеджменті залежить від того, наскільки менеджеру вдається налагодити взаємодію з підлеглими та колегами. Для цього йому необхідно сформувані відповідні особисті якості, зокрема емоційний інтелект, який відіграє важливу роль у забезпеченні системної організації комунікаційного процесу. Емоційний інтелект характеризує спроможність менеджера вирішувати професійні проблеми, проявляти активність, брати ініціативу в свої руки, досягати успіху, виважено підходити до планування і організації роботи, здатності доводити справу до логічного завершення. Отже, емоційний інтелект є важливим елементом побудови системи ефективних комунікацій організації. Інтелектуалізація комунікаційного процесу націлена на максимізацію комунікаційних цінностей, які можуть бути створені чи примножені в організації.

Отже, парадигмальні зрушення в системі ціннісно зорієнтованого управління формуються на основі об'єктивних реалій і процесів, з урахуванням факторів змін зовнішнього і внутрішнього середовища, базуються на змінному консенсусі й сприймаються галузевою спільнотою фахівців у цілісності, що дає змогу просунути знання, вирішувати наступні проблеми і не повертатися до вже вирішених питань функціонування і розвитку нафтогазовидобувних підприємств.

ДРЕВАЛЬ Ю.Д.

Національний університет цивільного захисту України

ПРАВОВА ОСВІТА ЯК ЗАСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Правова освіта у загальному розумінні – це структурний компонент освіти, процес набуття правових знань, навичок та вмінь, формування поваги до права, закону, прав та свобод людини, відповідних правових орієнтацій, поведінкових установок та мотивів правомірної поведінки тощо. Правова освіта населення полягає у здійсненні комплексу заходів виховного,

навчального та інформаційного характеру, спрямованих на створення належних умов для набуття громадянами обсягу правових знань та навичок у їх застосуванні, необхідних для реалізації громадянами власних прав і свобод, а також виконання покладених на них обов'язків.

Значущість правової освіти стрімко зростає в сучасних умовах розбудови правової держави та громадянського суспільства, що спричинено як ускладненням суспільно-політичних та соціокультурних процесів, так і можливостями інформаційного суспільства. Вже аксіоматичним стає і твердження, що глибокі правові знання мають складати надійний фундамент ефективного розвитку суспільних відносин. Правова освіта і правове виховання передбачає також створення системи навчання і виховання, направленої на формування нового, вищого рівня правової культури особистості. Якраз на такій основі формується і правосвідомість, яка безпосередньо впливає на політичну та правову поведінку громадян.

Реалізація подібних заходів у площині публічного управління має базуватися на «суб'єкт-суб'єктній» взаємодії, тобто на активній участі у даному процесі всіх інституцій та зацікавлених осіб. До них відносяться: (1) суб'єкти, які забезпечують надання послуг у сфері правової освіти; (2) суб'єкти, які набувають правову освіту, чи принаймні отримують комплекс відповідних умінь та навичок.

Так, засобом правової освіти громадянам мають створюватися необхідні умови для набуття правових знань та навичок, а на такій основі – для відстоювання власних прав і свобод та, в кінцевому рахунку, – для повноцінної соціалізації. З цією метою має забезпечуватися і повноцінний доступ всіх зацікавлених осіб до джерел правової інформації. Повноцінна реалізація даного процесу залежить не лише від професійних юристів чи інших належним чином підготовлених осіб, але і від посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

У даному разі доцільно приділити додаткову увагу Плану заходів Міністерства юстиції України з реалізації правопросвітницького проекту під назвою «Я маю право!», який містить значний обсяг заходів та засобів, які стосуються як покращення правової обізнаності громадян, так і залучення всіх організацій та зацікавлених осіб щодо проведення спільних заходів та обміну досвідом в рамках реалізації проекту. Серед конкретних завдань, які покладаються правопросвітницьким проектом на органи публічної влади, найперше заслуговують на увагу організація виступів, публікацій, роз'яснень у засобах масової інформації з питань роз'яснення громадянам гарантованих їм Конституцією та законами України прав у різних сферах життя.

Відтак має йтися як про участь посадовців в організації заходів з правової освіти населення, так і про власне професійне зростання, про повноцінне використання ними правових знань у власній професійній діяльності. Очевидно, що у даному разі найперше слід звернути увагу на місце правової компоненти у підготовці висококваліфікованих кадрів у сфері публічного управління.

Отже, повноцінне утвердження у суспільстві принципів правової держави вимагає належної правової освіченості та відповідної правової культури громадян. У даному разі непересічне значення має відводитися і правовій освіті представників органів публічної влади, що має стати як важливим ресурсом реалізації правоосвітніх заходів, так і додатковим засобом повноцінної професіоналізації посадовців, а також набуття ними відповідного рівня правової свідомості та правової культури.